JAARGANG No. 8576 — DINSDAG 11 NOVEMBER 1952 — VIER PAGINA'S

AMIGOE DI CURAÇAO

DAGBLAD VOOR DE NEDERLANDSE ANTILLEN

Abonn.-prijs Curaçao en Bonaire ƒ 2.50, Aru ba, Suriname, Bovenwinden ƒ 2.50. — Bui tenland ƒ 3.— per maand (bij vooruitbet.).
Kantoor: Consciëntiesteeg 27—29. Telefoon: Redactie 3858 — Administratie 3550.
Uitgave N.V. Paulusdrukkerij, Willemstad, Curaçao.
Hoofdredacteur: Ad. Versney.

(M)inister Luns sprak V.N. toe

(R)ealisme en idealisme vereist om afhanke(l)ijke gebieden tot zelfbestuur te brengen

(Ne)w York — Minister Luns heeft Maandag in de assemblee der (V.N.) een uiteenzetting gegeven van het standpunt der Nederlandse (reger)ing inzake niet-zelfbesturende gebieden, welke verklaring, juist (in d)e kwestie van zelfbeschikkingsrecht voor de Rijksdelen accuut (b)elangstelling verdient.

Internationale aangelegenheden.

(H)ij begon met aandacht te wij(den) aan internationale aangeleg(enh)eden, waarbij hij meende te (kunn)en constateren, dat de Ver(enigde) Naties met name op het (gebie)d van de vrede en veiligheid (niet) konden voldoen aan de hoge (verw)achtingen. Wel werd een (moed)ige daad gesteld door het (optre)den in Korea, doch men moet (in ge)en hoede blijven, dat de ge(wenst)e eenheid van doel niet ver(stoor)t wordt door degenen, die de (beg)eren der V.N. trachten te (ondermijn)en.

(De) minister zeide, dat men zich (niet) kan neerleggen bij een onbe(perkt) voortduren van de na-oor(logse) status quo in sommige de(len v)an de wereld, maar dat met (vre)dzame middelen gestreefd (moet) worden naar verbetering (van) klaarblijkelijk onrechtvaardi(ge e)n ongezonde toestanden.

(Voo)rder bestaat er nog steeds een (gev)aarlijk gebrek aan machts(even)wicht. Daarom moet de ge(leide)lijke opbouw van de krach(ten) der vrije wereld, zij het in (bepe)rkte regionale sfeer, worden (toeg)ejuicht.

NAVO geprezen.

(S)prekend over de NAVO, zeide (mr) Luns: „Wij beschouwen de (NA)VO als een van de belang(rijk)ste bijdragen tot de ruimere (gemee)nlijke veiligheid, die het (Han)dvest op het oog heeft. Wij (zien) nieuwe vrije naties oprijzen, (en o)m begrijpelijke redenen hart(s)telijk opkomen voor hun (nieu)w geboren onafhankelijkheid (en g)ezag en deze zegeningen ook (zove)el mogelijk toegekend willen (zien) aan alle andere volken. Er (kan) echter geen patent genees(mid)del gevonden worden in dit (opzi)cht voor gelijke toepassing (over)al.

(D)egenen, die niet zelfbesturende gebieden beheren, moeten daarom zowel realistisch als idealistisch zijn, daar zij anders door te vroeg af te zien van hun verantwoordelijkheid als promotor van ontwikkeling en zelfbestuur tekort zouden schieten in de vervulling van hun verplichtingen.

Niet-zelfbesturende gebieden.

Er is een aantal landen, die binnen de grenzen van het moederland groepen omvatten, die te weinig ontwikkeld zijn om zich te besturen. Het feit, dat geen verplichting is aanvaard om de Verenigde Naties over dergelijke niet-zelfbesturende bevolkingen inlichtingen te verschaffen, kan slechts mijn stelling bevestigen, dat de taak van een verantwoordelijke mogendheid niet bepaald of beperkt kan worden door ongeduld van welmenende buren en vrienden.

Minister Luns voegde hieraan toe, dat de V.N. in het algemeen beter aan partijen kunnen overlaten, hetgeen zij onderling kunnen regelen. Waar de bevoegdheid der V.N. buiten twijfel is, moet deze organisatie partijen aanmoedigen de door het Handvest aangegeven of andere middelen aan te wenden.

Ten aanzien van de kwestie der bevoegdheid merkte mr Luns nog op, dat de V.N., zoals zij ingericht zijn, geen superstaat vormen en ook geen wereldregering. De binnenlandse jurisdictie is aan de verantwoordelijkheid der staten zelf overgelaten. Bij ernstige twijfel behoort het internationaal gerechtshof te worden geraadpleegd

Spreker waarschuwde, dat de bepalingen van hoofdstuk XI van het Handvest betreffende de niet-zelfbesturende gebieden en die van hoofdstuk XII over het internationale beheerschapssysteem niet door elkaar gehaald moeten worden. De Nederlandse regering is vastbesloten de uitbreiding en coordinatie van de verschillende vormen van internationale samenwerking in allerlei opzicht te steunen. In het bijzonder heeft Nederland belangstelling voor de hulpverlening aan tenachter gebleven landen.

„Ik bid", aldus besloot mr Luns, „dat wij onder goddelijke leiding mogen slagen deze Verenigde Naties steeds meer een weldadig en doeltreffend instrument te doen worden voor het bereiken van de edele doelen, die zij willen dienen."

Wysjinsky dreigde:

Vrijwillige repatriering of voortzetting van oorlog

New York — In zijn lang verbeide rede over Korea in de politieke commissie der Verenigde Naties heeft minister Wyshinsky vandaag de waarschuwing geuit, dat, indien de Verbondenen blijven volharden in hun eis tot vrijwillige repatriëring der krijgsgevangenen, de bestandsbesprekingen misschien volkomen zullen worden afgebroken en de oorlog in Korea zal worden voortgezet.

Hij stelde de vorming voor van een commissie van elf, „om onverwijld stappen te doen voor een regeling van de Koreaanse kwestie en om hulp te verlenen bij de repatriëring van alle gevangenen door beide partijen". Als leden van deze commissie stelde Wysjinsky voor de Verenigde Staten, Groot Britannië, Frankrijk, de Sovjet-Unie, communistisch China, India, Burma, Zwitserland, Tsjechoslowakije, Noord-Korea en Zuid-Korea.

New Delhi — Vernomen wordt, dat Nehroe met de Chinese minister-president Tsjou en Lai contact heeft gehad omtrent het vastlopen van de vredesonderhandelingen over Korea. Ook de delegatie van India bij de V.N. voert hierover besprekingen met anderen.

16-PONDER

St. Eustatius — Blijkens een bericht van de redactie van „The Herald" is gisteren op St. Eustatius een vrouw bevallen van een zoon, die een gewicht van 16 pond had. Voor zover de berichten luiden, maken moeder en — bijna volwassen — kind het goed.

DE MAN DIE GROOT WAS IN ZIJN NEDERLAAG. — Adlai Stevenson, die de volkswil ten gunste van Eisenhower uit de verkiezing duidelijk kon lezen, glimlachte in zijn nederlaag en wekte zijn volgelingen op zich eendrachtig achter Eisenhower te scharen.

(Tr)ygve Lie trad "om persoonlijke redenen" af als Secretaris-general der V.N.

(N)ew York — Trygve Lie is gisteravond als secretaris-generaal van (de) Verenigde Naties afgetreden.

Persoonlijke reden.

(Hi)j was sedert de oprichting (van) de Verenigde Naties secreta(ris-g)eneraal. Toen hij zijn ontslag(aanv)rage bekend maakte, zeide (hij m)et klem, dat dit om persoon(lijke) redenen geschiedt en dat hij (d)it besluit gekomen is na over(leg m)et medici en vrienden. Het (plan) om af te treden was reeds (eerd)er bij hem opgekomen, doch (hij h)ad er in toegestemd om aan (te b)lijven, omdat hem dit was (verz)ocht door de grote meerder(heid) van de leden-staten.

(Z)oals bekend werd Lie in 1950 (geko)zen als secretaris-generaal (van) de V.N.

(D)e Sovjet-Unie had toen de (Poo)lse minister van buitenlandse (zake)n voorgesteld en erkende Lie (niet) als secretaris-generaal.

(Li)e heeft met zijn verklaring (gewa)cht, tot de diverse ministers (van) buitenlandse zaken in New (York) waren aangekomen. Men (kan) wel zeggen, dat zijn besluit (om) af te treden het best bewaar(de g)eheim van de V.N. is geweest. (Slec)hts de ministers van buiten(land)se zaken van de Grote Drie, (de v)oorzitter van de Veiligheids(raad) Tsiang en de voorzitter van (de A)ssemblee Pearson wisten er (van). Lie is steeds een hardnekkige voorstander geweest van de politiek der Verenigde Naties in Korea. Waarnemers zijn van oordeel, dat Lie aftreedt om een oplossing van de geschillen tussen Oost en West te vergemakkelijken.

Generaal Carlos Romulo, minister van buitenlandse zaken van de Philippijnen, wordt in officiële kringen genoemd als zijn waarschijnlijke opvolger.

Frankrijk dreigt met boycot.

New York — Nadat Lie zijn verklaring had afgelegd, spraken Wysjinsky en diens Franse ambtgenoot Schuman.

De Franse minister Schuman zeide, dat elke bespreking over Tunis en Marokko door Frankrijk geboycot zou worden. De inmenging van de V.N. in deze kwestie zou een fatale fout kunnen zijn, zo merkte hij op.

Recht tot het Hart

De pessimist is degene, die (de) moeilijkheid ziet in iedere (kan)s, de optimist daarentegen (ziet) in iedere moeilijkheid een (kan)s.

het nieuws van vandaag

„The New York Times" bracht gisteren een hoofdartikel, gewijd aan het „Kolonialisme" waarin o.m. wordt gezegd, dat een van de allerbelangrijkste problemen van deze tijd het kolonialisme is. De „nationale souvereiniteit" is zeer aantrekkelijk gebleken.

In werkelijkheid lost de nationale souvereiniteit geen enkel probleem op en die landen die het in de laatste tijd verworven hebben zijn er over het algemeen heel wat slechter aan toe dan zij er aan toe waren in de „oude tijd".

De Verenigde Staten behoren gerechtvaardigde verlangens te steunen, maar de vraag rijst „wat zijn gerechtvaardigde verlangens"? In de eerste plaats moeten die landen, die zo hard roepen om nationale souvereiniteit voor anderen zorgen hun eigen zaken geregeld te hebben. Indien deze landen eerst eens zouden zorgen, dat zij hun volkeren de rechten en materiele voordelen geven, die de Engelse, Franse en Nederlandse „Kolonialen" in de door hen bestuurde afhankelijke gebieden hebben gebracht, zou reeds veel gewonnen zijn.

Tot zover „The New York Times", en het blad snijdt hiermee een kwestie aan, die een zeer ingewikkelde is. De kwestie van „Nationale souvereiniteit" wordt n.l. niet uitsluitend bepaald door het „nut" dat ze afwerpt op economisch of ander gebied. Was dit zo, dan was ze inderdaad aanvechtbaar op grond van het door de New Yorkse krant aangevoerde feit, dat nationale souvereiniteit in deze zin geen enkel probleem oplost.

Maar nationale souvereiniteit lost wel een probleem op: niet een nuttigheidsprobleem op economisch of sociaal gebied, maar het probleem dat gelegen is in het ontembaar verlangen der volkeren naar vrijheid en zelfbeschikking. Dit geen probleem te noemen, omdat het ligt op een terrein dat voor vrije volken geen probleem meer bevat, is een kortzichtigheid die geheel een redenering waardeloos maakt.

Reëler zou „The New York Times" geredeneerd hebben, wanneer hij er van uitgegaan was, dat de nationale souvereiniteit, die sterker emoties in de boezem der mensen pleegt wakker te roepen, dan welk ander vraagstuk ook, inderdaad wel een probleem is.

Nationale souvereiniteit

Dan had hij de kwestie ook veel meer in de wortel kunnen aanpakken door het belang van nationale souvereiniteit af te wegen tegen het belang van de best mogelijke oplossing voor alle andere problemen op sociaal, economisch en soortgelijk gebied. En wanneer zou blijken, dat nationale souvereiniteit niet zelden duur betaald wordt door vertraging in vooruitgang op ander gebied, dan rijst de vraag: hoeveel is nationale souvereiniteit waard aan economische en andere schade?

Zoals alle vragen van waardeschatting, zo kan ook deze alleen door het nuchtere verstand worden opgelost. Het nuchter verstand zegt ons dan, dat nationale souvereiniteit — alhoewel van een grootheid die aan alle nuttigheidsberekening ontsnapt — een zeer groot goed is. Anderzijds leert het nuchter verstand ons ook, dat die grootheid niet onbegrensd is, zodat er nadelen tegenover kunnen staan — zelfs op het terrein van het nuttige — die groter zijn dan de nationale souvereiniteit.

Deze algemeenheden leert het nuchter verstand. Maar het bepaalt niet, hoe groot precies het goed der onafhankelijkheid is, nog afgezien van het feit dat dit goed zich moeilijk laat vertalen in maten waarmee het goede op economisch of sociaal terrein wordt gemeten. In feite wordt dit oordeel dan ook nimmer geveld door het „nuchter verstand", maar door personen, die er het „nuchter verstand" min of meer bij gebruiken. Daarom zijn degenen die dit oordeel uiteindelijk vellen, er vaak maar al te weinig toe gekwalificeerd: zij plegen niet zelden zozeer door de onafhankelijkheids-„emotie" bevangen te zijn, dat zij die nastreven tegen elke prijs. Anderzijds zijn ook de redacteuren van „The New York Times" slechte rechters, omdat het goed der onafhankelijkheid — door hen bezeten — weinig of geen emoties meer in hen wakker roept, en zij daardoor blijkbaar over het hoofd zien, dat er nog zo iets als probleem op dit gebied bestaat.

„Nationale souvereiniteit" kan als probleem wellicht theoretisch benaderd worden, doch het wordt slechts opgelost in de praktijk. Daarom is meer dan theoretische bespiegeling er over, de praktische kwestie van belang: wie het ter oplossing in handen krijgt.

TRADITIE VAN 3500 JAAR GEBROKEN

Tokio — Keizer Hirohito heeft prins Akihito officieel en plechtig als zijn troonopvolger geïnstalleerd. In strijd met de 3500 jaar oude traditie was de plechtigheid in het openbaar. Er was grote belangstelling van Japanners en buitenlandse gasten, onder wie generaal Mark Clark. De prins werd reeds in December van het vorig jaar achttien, doch de plechtigheid werd toen uitgesteld wegens het overlijden van de keizerin-moeder.

23 Krijgslieden hanteren het roer van staat

Parijs — Het Franse persbureau AFP heeft uitgerekend, dat generaal Eisenhower de 23e officier is, die een leidende functie als staatsman vervult.

Rusland wordt bestuurd door Maarschalk Stalin, Joegoslavië door Maarschalk Tito, Spanje door Generaal Franco, Argentinië door Generaal Perón, Egypte door Generaal Naguib, Nationalistisch China door Maarschalk Tsjang Kai Tsjek.

Andere landen, waar een militair het bewind in handen heeft, zijn o.m.: Cuba, Chili, Guatemala, Haiti, Nicaragua, Panamá, Peru, San Salvador, Siam, Syrië, Noord-Korea, Oostenrijk, Portugal, Albanië. Bovendien zijn de gouverneurs-generaal van Nieuw Zeeland en Australië militairen.

Franse troepen drongen door tot aan Chinese grens

Hanoi — De Franse troepen, die ongeveer 100 kilometer ten Noorden van Hanoi het tot nu toe door de Vietminh bezette gebied zijn binnengedrongen, zijn er in geslaagd een grote wapenfabriek van de Vietminh en een belangrijke opslagplaats te veroveren.

De Fransen zijn thans ook doorgedrongen tot in het berggebied langs de Chinese grens. Zij zijn er in geslaagd de strategisch belangrijke weg tussen Lai Chau en Sonla af te snijden.

ALARMTOESTAND IN ZUID-AFRIKA

Johannesburg — De secretaris-generaal van het Afrikaanse Congres heeft vandaag een oproep gericht aan alle Afrikaners om hun kalmte niet te verliezen. „Voorkom ongeregeldheden tot elke prijs", zo was zijn conclusie. „Ik geef toe, zo zeide hij, dat de spanningen groot zijn, maar laat het Afrikaanse volk tonen, dat het deze tragische periode met rust en waardigheid kan doorkomen, opdat de wereld kan zien, dat wij de moed hebben om de problemen, waar wij thans mede kampen, kalm en met vertrouwen tegemoet te treden."

Johannesburg — De Zuidafrikaanse oppositie-leider Strauss, heeft Maandag de eis gesteld, dat de regering een onderzoek laat instellen naar de jongste ongeregeldheden door een onpartijdige gerechtelijke commissie.

Hij zeide: „Het is mij duidelijk, dat de toestand uit de hand loopt. Weerloze mensen, onder wie velen, die hun hele leven zich in dienst van de inheemsen hebben gesteld, worden op beestachtige wijze vermoord."

Teheran — De Sjah van Perzië heeft het wetsontwerp, dat strekt tot de vervolging van oud-premier Gahavan ondertekend. Deze wet verklaart alle bezittingen van de oud-premier ten behoeve van de familieleden van de slachtoffers van de relletjes, die ontstonden toen Ghavan trachtte een regering te vormen.

HENNY KOMT MET VERRASSINGEN

Henny Eman vertrekt Donderdag naar de Antillen. Hij heeft in Nederland contacten gelegd voor de economische ontwikkeling van Aruba. Nederlandse bedrijven zullen hem zendingen van hun fabricaten doen toekomen, die Eman in consignatie zal afzetten om het Nederlands product in de Antillen meer bekendheid te geven. Deze zullen door Eman worden verkocht tegen lagere prijzen dan de Amerikaanse producten, zoals textiel, mode-artikelen, schoenen en andere lederwaren, verfsoorten, cement, glas voor de bouwnijverheid, blikgroenten, rookartikelen enz.

Er is contact gelegd met de Duitse firma mijn-outillage Kloeckner om een deskundige te zenden, die de mogelijkheid zal onderzoeken om met een nieuw systeem op kleine schaal de goudvoorraad te exploiteren.

Dit wacht op de bewilliging van de Eilandsraad om de aanvangs-kosten te financieren. Volgens het plan zullen op eigen kosten ook andere geïnteresseerden naar Aruba komen, o.a. voor onderzoek naar de mogelijkheid om sleep holding te maken op Aruba, de mogelijkheid van de exploitatie van de kleine scheepvaart met motor boten ter vervanging van zeilschepen.

Eman heeft ook plannen voor een nieuwe bioscoop, Frans ballet en cabaret. „Na een verblijf van 8 maanden in Nederland ga ik" aldus de heer Eman, „terug met een verrassende indruk ten aanzien van het land en volk van Nederland. Ik ondervond overal de grootste tegemoetkomendheid".

De heer Eman is voorts nog voornemens om op Aruba de beste indrukken, die hij van Nederland heeft gekregen om te zetten in versteviging van de band tussen de Antillen en Nederland in het belang van de goede betrekkingen tussen beide rijksdelen.

BILJARTKAMPIOENSCHAP

Amsterdam — Kees de Ruyter won het tournooi Nederlands kampioenschap groot biljart libre met een algemeen gemiddelde van 111.11 (vormde) een nieuw Nederlands record. Metz werd tweede en Kobus derde.

Het radio bestel in de Antillen

Commerciele radioprogramma's betekenen een gevaar

Bij de publicatie van het radio-rapport hebben wij enkele bezwaren geopperd tegen de daarin gedane voorstellen met betrekking tot het radio bestel in de Nederlandse Antillen. Onze bezwaren tegen dit rapport, dat waardering verdient om zijn gedegen opzet, zijn eensdeels gelegen in het feit, dat hier een voorstel aan de Regering wordt gedaan, waarvan reeds in het rapport zelve verklaard wordt, dat de Regering dit onaanvaardbaar noemt. Anderzijds is niet voldoende gewezen op de gevaren van het verstrekken van concessies aan particuliere commerciele radio omroepen. Het gevaar zou nu gemakkelijk kunnen bestaan dat bij verwerping van het meerderheidsrapport het minderheidsrapport kans van slagen zal bieden. Dit zou kunnen leiden tot een chaos in het radio-bestel.

Een ieder zal het immers wel duidelijk zijn, dat er hier een concurrentiestrijd in de aether zou ontbranden, die het cultureel peil der geboden programma's zeker niet ten goede zal komen. Op de commercieel slechte kansen, welke een dergelijk bestel op de Antillen maakt, heeft het rapport ons inziens reeds voldoende gewezen.

Doch een zijde van de zaak, die onze bestuurders wellicht nog meer moet interesseren, n.l. de verderfelijke invloed die dit soort radio programma's op de denkende luisteraars zal uitoefenen, werd helaas in dit rapport — naar het ons wil voorkomen — niet voldoende belicht.

In een vrij recent nummer van „The Christian Science Monitor" is sprake van een psychiatrische kliniek te Richmond, waar meer en meer emotioneel gestoorde kinderen binnen komen.

Het regelmatig kijken naar griezeluitzendingen op het televisiescherm hebben in vele gevallen psychische stoornissen veroorzaakt.

In een week tijds kwamen in 124 radio programma's 825 kapitale misdaden en 167 moorden en één poging tot aanranding — dit laatste n.b. in een kinderprogram — voor. Charles Siepmann waarschuwde in een recente publikatie dan ook terecht tegen de verderfelijke invloed van de commerciele radio programma's in de Verenigde Staten, waar de concurrentie tussen de duizend en een stations meer let op „selling-rates" dan op wat de luisteraars wordt voorgezet.

Het zal wel duidelijk zijn dat het niet lang de meest hoogstaande programma's zijn die de meeste luisteraars trekken. Zij, die er niet van overtuigd zijn, raden wij eens op te letten welke films ook in onze bioscopen het meeste, dikwijls jeugdige, publiek trekken.

Herhaaldelijk roemen Amerikaanse Hoogleraren — zowel in binnenlandse als buitenlandse publicaties — dan ook het niet commerciele systeem van de BBC en andere Europese stations waarvan hun inziens een grotere opvoeding uitgaat dan die van de Amerikaanse.

Het leek ons nuttig op deze aspecten even de aandacht te vestigen nu de resultaten van de radio commissie in zo'n brede kring en met zo veel belangstelling besproken worden. Het zou niet van belang ontbloot zijn als bij de discussies, die zo dadelijk ongetwijfeld zullen plaats vinden onder de personen die het lot van de Antilliaanse radio in handen hebben met bovenstaande feiten terdege rekening wordt gehouden. Wij verwerpen de advertenties in de radio dus niet geheel en al, maar wèl onder omstandigheden die er toe mee kunnen werken maatstaven aan te leggen die meer rekening houden met het belang van de adverteerders dan met dat van de luisteraars.

Tot zover onze opmerkingen met betrekking tot onze bezwaren jegens het minderheidsrapport. In een volgend artikel komen wij nader terug op een ons inziens minder „academische" tructuur van ons radiobestel, een structuur die minder Nederlands georienteerd is en meer aangepast aan de plaatselijke omstandigheden en sfeer.

CURACAO

DRIE BISSCHOPPEN ONTVANGEN O. L. VROUW VAN COROMOTO.

Bij de plechtige ontvangst van de miraculeuze afbeelding van O.L. Vrouw van Coromoto op Hato Zaterdagmiddag as., zullen niet minder dan drie Bisschoppen aan deze unieke gebeurtenis luister bijzetten. Het zijn: Zijne Hoogw. Exc. Mgr A. v.d. Veen Zeppenfeldt, Apostolisch Vicaris van de Nederlandse Antillen;

Zijne Hoogw. Ex. Mgr Dr Crispulo Benitez-Fontuvel, Bisschop van Barquisimeto;

Zijne Hoogw. Exc. Mgr Dr José Rincon Bonille, Hulpbisschop van het Bisdom Zulia.

De Kerkvorsten zullen een erewacht van bisschoppelijke luister zijn voor de H. Maagd.

TER AANVULLING.

Ons bericht in de „Amigoe di Curaçao" van gisteren m.b.t. de mededeling, dat mr dr J. W. Dekker zich als practizijn bij het Hof zal laten inschrijven, verdient een nadere aanvulling, omdat anders een verkeerde conclusie getrokken wordt.

Overeenkomstig de Rechtsbijstandsverordening heeft Mr Dekker bij het Hof een verzoek tot zijn inschrijving ingediend, waarop het Hof nog zijn beslissing moet geven. Van een gunstige beslissing is de toelating van Mr Dekker tot voortgezet verblijf in de Antillen afhankelijk gesteld.

VAKEXAMENS ADJUNCT-COMMIES.

De uitslag van de vakexamens voor benoembaarheid tot adjunct-commies, gehouden op Curaçao, luidde als volgt:

Geëxamineerd 8 candidaten; 1 afgewezen en 7 geslaagd, t.w. van de **Groep Secretarie** de heren C. F. Minguel en M. E. R. Wallé en van de **Groep Financiën:** Mej. H. Luyando en de heren M. J. Marchena, N. R. Palm, H. W. Plantz en P. E. Veerkamp.

DEFINITIEF VAN DE BAAN!

De hotelplannen Papier, waarover wij reeds van meet af aan een sceptisch en critisch geluid hebben laten horen, hebben thans het eindpunt bereikt. Na de mateloze propaganda, die zichzelf verkrachtte door haar onwaarschijnlijkheid, nadat gebleken is, dat zekere figuren waarmede mr Papier zijn onderhandelingen voerde — op zijn zachtst uitgedrukt — weinig vertrouwen inboezemden, trad er een stilte in.

Deze weinig goeds belovende stilte werd thans verbroken, want wij hebben vernomen, dat de plannen van mr Papier mislukt zijn.

Voor ons stond dit al lang van te voren vast. Voor diegenen, die zich nog hebben vastgeklampt aan de hotel-strohalm, is het een pijnlijke gewaarwording!

GOUVERNEUR NEW ZEALAND

De gouverneur van New Zealand, sir Willoughby Norrie en lady Norrie werden gisteren aan boord van de „Rangitata" hartelijk verwelkomd door kapitein-adjudant R. v.d. Beek namens de gouverneur.

Ook de Engelse consul, de heer Hirschberg was aanwezig. Hedenochtend werd Sir Willoughby Norrie in audiëntie ontvangen door Z. Exc. de Gouverneur.

INDIVIDUELE VIJFKAMP VAN DE CURACAOSCHE ATHLETIEK BOND

Zoals bekend zal op Zondag de individuele vijfkamp voor athleten worden verwerkt.

Zowel de deelnemers v.d. A-junioren dus van 16 en 17 jaar als van de senioren moeten Zondag 16 Nov. om 2 uur aanwezig zijn.

Deze vijfkamp zal bestaan voor de A-junioren uit: 100 en 300 M. hardlopen, speerwerpen, discuswerpen en verspringen.

Voor de senioren uit: 200 en 1500 M. hardlopen, speerwerpen, discuswerpen en verspringen.

Er zal een poging worden gedaan om op de 1500 meter het j.l. gebroken record opnieuw te breken, terwijl de heer Adriana op zijn verzoek eveneens een poging zal doen om het record kogelstoten te verbeteren.

Deze pogingen zullen de wedstrijden zeker interessant maken.

De inschrijvingen voor deze wedstrijden moet uiterlijk Vrijdag 14 November binnen zijn bij de secretaris van de Cur. Athletiek Bond.

G. C. Hagemans
p/a St Thomas College
Rodeweg.

ALBERT HELMAN SCHREEF

Onder de titel „Don Salustiano" verscheen Albert Helmans „De rancho der tien mysteries" in het Frans bij de Editions Françaises te Amsterdam, die in Parijs gevestigd is en haar uitgaven in Nederland laat drukken. De Franse vertaling is van W. F. C. Timmermans en is thans bij de bekende Italiaanse uitgever Mondadori, die een uitgave in het Italiaans overweegt.

D'R IN EN D'R UIT

Haven: in 7 vrachtschepen (5), 18 tankers (12) en 9 zeilboten (3). Er landden 15 passagiers, 502 passagiers kwamen in transito en 4 vertrokken.

Hato: in 8 en uit 12 vliegtuigen met 79 landende passagiers, 144 vertrokken en 10 passagiers in transito.

SCHAKEN.

De uitslagen van de op jl. Donderdag gespeelde partijen luiden: **Competitie:** v.d. Mark — Zuiverloon 1—0; Moron — Hartog 1—0; Abady — Meit 0—1; v. Nieuwburg — Dijkstra 0—1.

Programma voor Donderdag, 13 November luidt:

Krosse — Zuiverloon; Meit — I. de Vries; Fruchter — Abady; v.d. Mark — Booi; De Leon Sr. — E. G. Hudson; M. Gandelman — v. Nieuwburg; Moron — A. Hudson; Kibbelaar — Kleygeld; J. de Vries — Hartog; Dijkstra — De Windt.

POLITIE BILJART CLUB ORGANISEERT KERSTBOUT-WEDSTRIJDEN 1952.

Ike naar Korea? U verkiest natuurlijk een veiliger plaats en rustiger oord en dat is de zaal van de Politie Biljart Club op Plantersrust, alwaar de **„traditionele" Kerstboutwedstrijden** gehouden worden.

Gezien de „geweldige" deelname in de afgelopen jaren, is er voor deze wedstrijden geen propaganda nodig, doch de aandacht wordt gevestigd op **„iets aparts"**, dat voorlopig echter geheim blijft.

Een Kerstdiner **zonder** „bout", is **geen** Kerstdiner. Verzeker U dus van deze „bout" door deelname aan deze wedstrijden.

Alvorens aan de **vrije spelen** deel te nemen, moet een ieder aan de **serie spelen** hebben deelgenomen.

De wedstrijden zullen aanvangen op **Woensdag 12 November** te 20 uur.

Vervolgens bestaat gelegenheid tot deelname op **Zaterdag** 15 Nov., **Maandag** 17 Nov., **Woensdag** 19 Nov., **Zaterdag** 22 Nov., **Maandag** 24 Nov., **Woensdag** 26 Nov., **Zaterdag** 29 Nov., **Maandag** 1 Dec., **Woensdag** 3 Dec., **Maandag** 8 Dec., **Woensdag** 10 Dec., en **Zaterdag** 13 Dec.

De Jury bestaat uit de heren: Hoefnagel, Evertsz, Prinsen, Kuyper, Oehlers en S. van der Veen.

De prijsuitreiking zal plaats hebben op **Zaterdag** 20 December, aanvangende te 20 uur op de **Vaersenbaai,** waarna als gebruikelijk gelegenheid zal zijn tot dansen.

DE ZEEMANSZEGELS.
Mohammed en de berg.

Natuurlijk kent U de wijze uitspraak van de profeet: als de berg niet tot Mohammed komt, zal Mohammed tot de berg gaan. — Die wijsheid hebben de zeemanshuizen ter harte genomen. Zij zullen althans proberen dat te doen. Als U dan niet vóór 15 November naar Mohammed in het postkantoor of in de zeemanshuizen **wilt** gaan om de fraaie zeemanszegels te kopen, zal Mohammed proberen tot U te komen. Duizenden kleine mapjes zijn vervaardigd en zullen, gevuld met een complete serie zegels op allerlei manieren in de komende week aan het publiek worden aangeboden. Laat het niet vergeefs zijn. Houd Uw éne gulden gereed. Mohammed komt tot de berg.

Voor Uw vrienden ter zee
Naar Uw vrienden te land!

RIJBEWIJZEN INGETROKKEN

De politie trok vooruitlopend op de gerechtelijke vonnissen de rijbewijzen in van C.J.P. en J.K. R.

HET VERKEER

Gistermiddag vond op de F.D. Rooseveltweg een aanrijding plaats tussen een pick-up en een motorrijder. De pick-up week van rechts van de weg naar links op het moment, dat de motorrijder wilde passeren. De motorrijder en de duo-zitter werden gewond en in het hospitaal opgenomen.

Op de weg naar Brakkeput kregen een autobusje en een personenauto contact, beiden reden té veel links van de weg. Van een der bestuurders werd de arm wat beschadigd. Voorts waren er 3 lichte aanrijdingen.

VERGIF IN DE MELK?

Een man en vrouw kregen gisteravond ernstige onenigheid. De man verdacht de vrouw er van vergif in zijn melk te hebben gedaan, zodat de man de vrouw niet meer in huis wilde hebben, omgekeerd voelde de vrouw er ook weinig voor om in huis te blijven. De politie wilde een verzoeningspoging aanwenden, doch dit was weer aanleiding tot een hevige ruzie. Het geschil kon niet worden bijgelegd.

STEEKPARTIJ

Gisteravond kregen twee opvarenden van een Venezolaans barkje ruzie, de een trok zijn mes en verwondde de ander door hem in de min te steken. De politie kwam tussen beiden en heeft de zaak in onderzoek. De dader werd ingesloten.

MTS-ERS VIERDEN FEEST

Zaterdag avond kwamen de oud-MTS-ers in gezellige sfeer bijeen in Piscaderaclub, waar 45 man aan de avonddis zaten. Dit initiatief door het werkcomité tot stand gebracht was in ieder geval goed geslaagd. Wel niemand zal verwacht hebben dat later op de avond, toen er gedanst ging worden op de tonen van de Mariniersband ruim 65 paren over de dansvloer zweefden. Er heerste een genoegelijke stemming en slechts om der tijd wille ging met uiteen.

GEEN REACTIES

Het radio rapport dat aan de Regeringsraad werd aangeboden ter bestudering is nog steeds in studie. De drukke werkzaamheden hebben het tot op heden nog niet mogelijk gemaakt het rapport zelfs maar door te lezen. Na de terugkomst van de drie uitlandige landsministers zal er met spoed aan dit radio-rapport worden gewerkt.

VAN WILPEN-PICNIC

Het personeel van de fa van Wilpen met hun familieleden en kinderen waren Zondag de gast van de heer en mevr. van Wilpen in het lommerrijke Sta Cruz.

Dit personeelsuitstapje, dat wel uniek genoemd mag worden, is zeker geslaagd dank zij de voortreffelijke zorgen van de organisator van deze picnic, de heer A.W. Geelhuizen die reeds dagen tevoren bezig was met de proviandering van deze van Wilpen-picnic.

Er waren ruim 60 personen aanwezig die zich het gebodene, dat uiteraard dank zij de enorme sortering artikelen, dranken enz. waarover van Wilpen kan beschikken rijk gevarieerd was in quantiteit en kwaliteit, best lieten smaken. Het was een zeer geslaagde picnic. Het personeel is de heer van Wilpen dankbaar voor deze sympathieke geste.

AANKOMST VLIEGTUIGEN

Het KLM vliegtuig van Zaterdag uit Curaçao landde gisterochtend 10.07 uur Ned. tijd op Schiphol, het vliegtuig dat Zaterdag uit Nederland vertrok landde Zondagavond 18.57 uur Cur. tijd op Hato.

Het vliegtuig dat Zondag van Amsterdam vertrok landde hedenochtend 04.10 uur op Hato.

SCHEEPVAARTBERICHTEN

Vire v Christobal nr Duinkerken; **Bermudez** v La Guaira, **Jaime Orlando** v S. Martha.

HET WEER

Max. temp. 30,9 C. (87,7 F.), min. 26,4 C. (79,6 F.) en gem. 28.4 C. (83.2 F.). Vochtigheidsgehalte 69%, Max wind 17, min. 6 en gem. 13 knopen. Bewolking: heldere hemel 5, licht bewolkt 17 en bewolkt 2 uren.

PABLO FREDERICKS SERVICE.

Pablo Frederick (Shellubrications Service) op Salinja heeft een **zeer moderne auto-was-inrichting in gebruik genomen, waarmede in** een minimum van tijd de hoogst effectieve resultaten kunnen worden bereikt.

Deze „washmobile" van Amerikaanse constructie is een rijdende kraan gelijk. Water en een chemisch reinigingsmiddel worden onder grote druk op de wagen gespoten, zodat het wagenoppervlak en door de kracht en door de inwerking van het chemisch reinigingsmiddel geheel van vuil wordt gereinigd. Met een luchtpistool, dat lucht onder hoge atmosferische druk levert, worden de naden en kieren geheel schoon geblazen. Het water blijft dus niet achter, zodat gevaar voor roesten practisch uitgesloten is. Wij hebben onze wagen eens onder de washmobile een behandeling laten ondergaan en hij zag er als nieuw uit na de deskundige bewerking. Een voordeel is, aldus de heer Pablo Frederick, dat door het gebruik van dit chemisch wasmiddel, de wagen minder vuil opneemt dan wanneer de auto met gewoon water behandeld wordt.

Het is een voortreffelijke inrichting, waarmede Pablo Frederick de service aan het autorijdend publiek in niet onbelangrijke mate heeft uitgebreid.

Wij wensen hem van harte geluk met deze nieuwe aanwinst.

BURGERLIJKE STAND.

Geboren op: 30 Oct. dochter van J. Lucas en S. Simon; 2 Nov. zoon van J. Provence en A. Petronilia, dochter van E. Adamson; 3 Nov. dochter van H. Roep en P. Schuuring; dochter van J. Sprott; 4 Nov. dochter van R. Roos, zoon van C. Legito, zoon van E. Evers; zoon van E. Jacobino en A. Pietersz, dochter van A. Coffie en S. Pourier, dochter van J. Anthonia en P. Schmidt, zoon van J. Giribaldi en E. Hermelijn, zoon van H. Snijder en R. Curiel, zoon van M. Rivers en E. Dormoy; 6 Nov. zoon van L. Warning en S. Paals.

Ondertrouwd op 7 Nov. A. B. Casimire en A. R. Florentina; M. H. Betrian en R. A. Kirindongo; J. R. Moncada en O. M. Garrido; A. A. Leonard en G. A. Sophia; E. P. Hellemund en P. C. Pourier, A. F. Zimmerman en A. J. Martina, A. P. Hansen en P. C. Aniceto, G. Z. Lesire en L. A. Reina, E. L. Maria en G. J. Jansen, J. de J. Andrade en S. M. Brunet, R. O. Ignacia en V. H. Lucia, C. T. M. George en Z. E. Morgan, A. A. Koeiman en I. M. Tolado, R. N. Henry en E. A. John, A. E. Hortencia en M. E. Leviere, D. A. Angela en R. A. Selassa, J. G. Ratten en E. C. v. Putten.

Levenloosgeboren op 4 Nov.: kind van M. E. Boldéric en S. J. A. Lacrosil.

Overleden op: 2 Nov. I. M. Leito (meisje 4 j.); 3 Nov. M. S. Cijnte (vrouw 64 j.); 4 Nov. I. B. Servani (meisje 4 j.); 6 Nov. H. Kranendonk (jongen 6 dagen).

Ontsnapt Duits krijgsgevangene wist het naadje van Engelse Radarkous

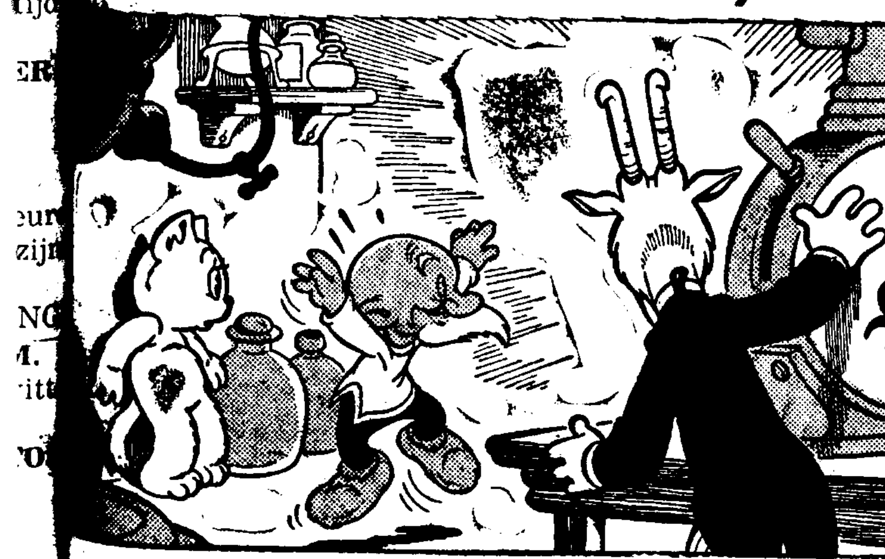
Dublin. — Leo Dalderup, een ontsnapte Duitse krijgsgevangene, heeft onthuld, dat hij drie jaar onder valse naam bij de R.A.F. diende en op deze wijze geheime gegevens over de radarinstallatie van de Britse defensie te weten is gekomen. Zijn verklaring is door het Britse ministerie van luchtvaart bevestigd.

Dalderup, die thans onder een aangenomen naam in de omgeving van Dublin woont, zeide, dat hij deze mededeling had gedaan „om te laten zien, hoe spionnen en saboteurs de defensie-autoriteiten om de tuin kunnen leiden". In 1944 kwam hij als krijgsgevangene in Engeland aan. Na zijn ontsnapping uit een krijgsgevangenenkamp in Staffordshire diende hij bij 13 verschillende stations van de RAF, waaronder een radarpost aan de Zuidkust van Engeland. „Ik ben veel te weten gekomen over de opslagplaatsen voor atoombommen en over de Britse en de Amerikaanse luchtstrijdkrachten", zo verklaarde hij.

2.500.000 ETEN VAN DE STAATSRUIF

Washington. — Volgens de „Washington Star" heeft het Congreslid Taber, de toekomstige voorzitter van de invloedrijke commissie voor toewijzingen van het Huis van Afgevaardigden, bevestigd, dat Eisenhower hem steunt in het besluit om het ambtenarenapparaat belangrijk in te krimpen. Er zijn thans bijna 2.500.000 ambtenaren in dienst, waarvan 200.000 in het buitenland werken. Taber is van oordeel, dat vooral personeel afgevloeid moet worden bij de departementen van defensie, buitenlandse zaken en de propagandadienst van de Stem van Amerika.

KWETAL, DE BREINBAAS





...uitwerking van Kwetal's machine was werkelijk niet gering ...en.. Toen Tom Poes een klein beetje over de schrik en over ...erdwenen heen was merkte hij dat niet alleen zijn vriend was ... De muur die zich achter heer Bommel had bevonden (een ... doormetselde muur) was veranderd in een gat, waardoor... een vrij uitzicht op Rommeldam had. Maar daar bleef het ...bij! O nee! De straat, die na heer Ollie's struise gestalte en de ...elost te hebben, was verder gegaan en had alles, wat hem in ...kwam, getroffen, zodat er nu door het nijvere stadje een ...trook van helemaal niets liep.

...chrikkelijk!" stamelde Tom Poes, „alles is weg!"

...eldig!" juichte de dwerg, „alles is overgeheveld".

...is een alleraardigste vinding!" sprak Sickbock prijzend. „Heel ...er als al dat geknoei met die atoombommen, waarover men zo...istert! Dit is fris, vlot werk zonder hinderlijke bijgeluiden of geuren! Bravo, kleine man".

„Maar.... waar is heer Bommel??!" riep Tom Poes radeloos. „Waar zijn al die huizen gebleven?"

„Heer Bommel is overgeheveld naar de vierde dimensie!" legde de dwerg uit, „eenvoudig een kwestie van een andere projectie. Maar mijn denkraam is te klein om het precies te kunnen uitleggen. Als heer Bommel hier was, zou die het kunnen doen.. eh.. maar die is nu met uw eigen huis en al die andere huizen nu niet meer te bereiken...."

„En is daar niets aan te doen?" riep Tom Poes. „Wáár is hij dan? Waar zijn die huizen dan?"

„Och...." begon de dwerg, maar Sickbock viel hem in de rede. „Genoeg gescherts!" sprak de geleerde. „Er wacht ons belangrijk werk. Er is nog veel te doen voordat we in staat zullen zijn om dit hele stadje over te hevelen! Komaan! aan de slag!"

toeristen industrie

...nflicten liepen uit op een staking

...artikel van Zaterdag schreven wij over de ruïneuze Stuy... hotelplannen dat het niet boterde in de bouwleiding van ...en Hotelbedrijven.

...wij zagen bracht Hotelbedrijven klachten naar voren waar...oll NV zich verweerde. Dit vervoer had een bittere nasmaak, ...eer ging niet op de klachten in, de klachten bleven onbe... zodat dit antwoord uiteraard zeer onbevredigend geacht ...or Hotelbedrijven alhier. Dit antwoord nu werd aanleiding ...vergadering van Hotelbedrijven, waarvan wij hieronder een ...laten volgen.

...twoord gaf aanleiding tot ...gadering van Hotelbedrij... eind Juni 1949. Boven...as een ongetekende en ...roleerde staat over de ...uitgaven en betaalde lo... Driscoll binnengekomen. ...verschillende posten was ...kend en de staat was ...ezeld van de correspon... recu's.

...nd van die staat vroeg ...wederom een groot be... rekening te storten. ...uidelijk, dat de boek...g steeds niet „in orde"

...vergadering kwam ook ... dat van een vlot ver... de werkzaamheden — ... de naar voren gebrach...en en niettegenstaande ...uit voortgevloeide ge... tussen de Caracas-ma... architect Bakker — nog ... bespeuren viel.

...erkt werd dat in ieder ...riscoll zich niet hield aan ...tract, waarin duidelijk ge...eerd stond, dat elke vijf... van de maand de aanne... gedetailleerde financiele ... vouchers moest indie...

...rgadering stond voor een ... decisie. Door de nood ...gen en het werk niet wil...opzetten, besloot zij het ... bedrag toch maar op ... rekening te storten. ...werd besloten iemand zij...otelbedrijven aan te stel... het voeren van een con...houding en contrôle ha...cieie verplichtingen. ...r Bakker werd over een ... ondervraagd. Hij ant... dat nóch hij, nóch zijn ... enige verantwoordelijk... zake kon aanvaarden, ... er bij Driscoll nog ...niets te controleren viel, ... nog geen administratie ...d, er werden nog geen ... bijgehouden, alle note...schieden op vodjes pa...eschikt op de lessenaar van ...tant gedeponeerd wer... het was zijn persoonlijke ... dat de uitvoerder van ... een boekhouding van te ...t in te voeren, waar...tragïng ontstond. Er ...vendien iemand locaal ... uitvoerder aangenomen, ...en zijn antecedenten — ...geen omstandigheden ...mheden van financiële ...ocht worden opgedragen.

...Meningsverschil tussen ...architect Bakker en Driscoll

...dezelfde vergadering wer... moeilijkheden tussen ar... Bakker en Driscoll we... besproken. Men had ge...at nu de Caracas mana... architect Bakker een en ... uitvoerig hadden kunnen ...en beiden gerappor...dden tot een volkomen overeenstemming te zijn gekomen, de verdere werkzaamheden wel vlot zouden lopen.

Alweer een ongegrond optimisme! Gemakkelijkheidshalve vergat men even het hoogst onbevredigend antwoord van het Hoofdkantoor van Driscoll te New York. Men wilde niet inzien, dat alles „koek en ei" was, wanneer de beide heren elkaar spraken, doch zodra zij gescheiden waren, gingen de moeilijkheden rustig door en het meningsverschil bleef bestaan.

Er werd op de vergadering veel gesproken over een Amerikaanse opvatting t.a.v. de verhouding tussen aannemer en Directie van het werk als vertegenwoordiger van de bouwheer en over de Nederlandse opvatting, die ook hier wordt toegepast, maar naar onze mening wist niemand der sprekers hoe de werkelijke Amerikaanse opvatting was en er werd geen poging ondernomen om het te weten te komen. Men hield zich vol vertrouwen vast aan hetgeen Driscoll beweerde als zijnde de gangbare opvatting.

Het behoeft geen betoog dat vooral op een basis van cost plus fixed fee contrôle op de aannemer noodzakelijk is en wij kunnen ons niet voorstellen dat een Amerikaanse bouwheer de aannemer vanaf regiewerk vrij spel laat. In het geval van Driscoll was er zeker al sprake van excessen.

Opdracht aan architect Bakker

Aan de heer Bakker werd opgedragen zich wederom tot het Hoofdkantoor van Driscoll te New York ter zake te wenden. Hij bracht in zijn schrijven nog eens duidelijk naar voren dat volgens de Curaçaose Wet, zoals die ook in Nederland geldig is, de aannemer en de architect als Directie van het werk gezamenlijk verantwoordelijk zijn aan de Bouwheer tot tien jaar na het gereedkomen van het werk. Beiden hadden daarom de plicht om samen te werken, enz.

Driscoll antwoordde hierop met mooie woorden, zeggende dat zij zich volkomen bewust was van haar verantwoordelijkheid, enz.

En de zaak bleef zoals zij was! Het gevolg was dat tot het bittere einde toe het verschil van opvatting bleef bestaan, zeer ten nadele van het werk.

Naar onze mening is het zeker dat de heer Bakker niet de juiste man was als architect en ook als Directie van het werk tegenover de Amerikaanse bouwmaatschappij. Hij miste ten enenmale de nodige ervaring. Dat moest Driscoll natuurlijk ook wel bemerkt hebben. Zij ging rustig door met haar werkwijze, waaraan vele fouten kleefden. De twee langdurige verblijven op het Hoofdkantoor van Driscoll te New York hadden naar het scheen niet het minste effect gesorteerd, noch de gesprekken met de manager van het Caracas kantoor.

Tegen het einde der werkzaamheden begon Hotelbedrijven in te zien dat architect Bakker niet over genoeg overwicht beschikte om met een gewiekste Amerikaanse onderneming te onderhandelen en samen te werken, maar toen was het te laat.

Alles bleef zoals het was

Men maakt zich n.o.m. niet aan overdrijving schuldig, wanneer men zou voorspellen dat indien het werk voltooid zou zijn geworden Driscoll zijn eigen begrotingscijfer sterk overschreden zou hebben, de enorme tegenvaller bij het graven en maken van de fundamenten ad Cfl 150.000.— tot Cfl. 200.000,— nog geheel buiten beschouwing gelaten.

In Augustus 1949 had Driscoll 8 man hoger personeel aangesteld, waarvan 5 man, die uitgezonden waren, die tezamen een kleine Cfl. 90.000,— per jaar verdienden, alles natuurlijk voor rekening van Hotelbedrijven. Aanmerkingen op dit exhorbitante bedrag legde Driscoll rustig naast zich neer.

Niet lang na hun uitzending bleek dat verschillende van deze dure mensen in het geheel niet voor hun taak berekend waren, waarover in October 1949 uitvoerig aan Driscoll gerapporteerd moest worden. Alles bleef zoals het was. Enkele maanden later werd het werk stop gezet wegens gebrek aan kapitaal, waardoor de misère met het personeel automatisch een einde nam.

Er waren leden in het Bestuur van Hotelbedrijven, die meenden hoog te moeten opgeven over de ervaring van Driscoll wat hotelbouw betreft en ook over de uitstekende organisatie van deze bouwmaatschappij. Met de beste wil van de wereld kan men noch het een noch het ander in de loop van de geschiedenis van dit hotel-debâcle ontdekken. Vóór de ondertekening van het contract, n.l. in Mei 1948, moest Ir Groote aan Hotelbedrijven rapporteren dat.... Driscoll niet had kunnen antwoorden op de vraag hoe aan arbeiders te komen. Hij voegde er aan toe, dat in de begroting van Driscoll niet gerekend was op het importeren van arbeiders (en waarschijnlijk zal ook wel bedoeld zijn: van hoger personeel, maar indien dat nodig zou blijken te zijn, dan zouden de kosten voor rekening van Hotelbedrijven komen. Toch bleven Ir Groote en enige andere „diehards" sterke voorstanders om Driscoll het werk toe te vertrouwen en het contract op basis van cost plus fixed fee te tekenen. Waarom? Dat weten wij niet en begrijpen wij nog minder.

Rotterdams verstopte keelgat gaat weer open

Zoals wij Vrijdag jl. reeds meldden, is in de storm, die tijdens het weekeind over Noord-West-Europa woedde, voor de mond van de Nieuwe Waterweg het Griekse schip „Faustus", dat onder Panamese vlag voer, gezonken.

Het scheepvaartverkeer naar Rotterdam werd er aanvankelijk op alarmerende wijze door gestremd. De grote vraag is thans, of men tankschepen zal kunnen binnenlaten, want deze liggen, vol geladen met olie, dieper dan negen meter. Het weer werkt niet mee voor het verrichten van werkzaamheden aan de dam.

Gisteren is er gelukkig enige verruiming gekomen voor de internationale scheepvaart voor de Rotterdamse haven. Ten aanzien van de **uitgaande vaart** geldt geen dieptebeperking meer. Schepen echter met een diepgang boven de negen meter moeten het wrak passeren onder gunstige omstandigheden van het getij.

Voor de **inkomende vaart** geldt in de eerste plaats een dag en nacht maximum van acht meter diepgang en ten tweede overdag onder gunstig weer en getij. Ongeveer twee uur na hoog water is het binnenkomen toegestaan tot een maximum van negen meter diepgang. Dit betekent een verademing voor Pernis. Verschillende tankboten kunnen bij gunstig weer binnenkomen. Men hoopt op het steeds meer vrijgeven van de overgebleven vaargeul, zodat ook grote tankers kunnen binnenkomen.

Bogotá — In het vervolg van het onderhoud, dat de redacteur van het ANP met Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden mocht hebben, deelde Z.K.H. mede, dat hij ten aanzien van het bezoek aan Colombia zeker was, dat het bezoek voor Nederland aanzienlijke economische resultaten zal kunnen opleveren.

EEN LUIDRUCHTIGE ONDERTROUW

De 24-jarige Vlaardinger, soldaat B. was in ondertrouw gegaan en wilde dit intieme feest eens met veel geknal vieren. Hij bracht uit de kazerne een half pond trotyl mee en op de late avond van het huiselijk feest ontstak hij bij wijze van verrassing de plofstof. De uitwerking van deze ontploffing was wel wat heel sterk en een flink stuk trottoir vloog de lucht in. De politie kwam er aan te pas en leverde de soldaat, bruidegom in spé, meteen over aan de Kon. Marechaussee aldaar.

HET AANTAL DIENSTPLICHTIGEN IN NEDERLAND

Op 1 October l.l. had Nederland in werkelijke dienst 113718 militairen. Hiervan behoorden 38455 tot het beroepspersoneel en 75263 tot dienstplichtigen. Bij de Marine dienden er op dat tijdstip totaal 2235 en bij de Luchtmacht 16826 personen.

ARUBA

MR J. MILIUS IN BOLIVARIANA

Mr J. Milius, directeur van de Jaarbeurs, zal vandaag de gast zijn van de Arubaanse Vereniging van Handelaren. Mr Milius zal een kort betoog houden over de handel tussen Nederland en Aruba.

NIEUW BESTUUR ASU

De ASU kwam een dezer dagen bijeen in de Club Caribe. De Voorzitter van het voorlopige bestuur, Jan Beaujon, opende de vergadering met een welkomstwoord. Vervolgens werden de notulen van de vorige vergadering voorgelezen en al spoedig ging men tot verkiezing van het nieuwe bestuur over. Gekozen werden Rudolf Arends met 30 van de 49 stemmen als voorzitter, Onder-voorzitter Frère Henricus met 31 stemmen, 1ste secretaris Jos. van der Schoot met 29, 2de secretaris Frans Figaroa met 47, Penningmeester Rob. Lopez Henriquez met 32 en als commissarissen A.G.Th. Arends 28, Jos Maduro 29, S. Geerman 35, T.B. Hector 22, N.E. Henriquez Sr 16 en Maximo Fingal 30 stemmen. Bij monde van de heer Mike Kuiperi trok de ABBA zich uit de ASU terug, daar naar de mening van de ABBA het bestuur niet op brede basis was verkozen. De heer Rudolf Arends bracht het aftredende bestuur dank voor het werk in het verleden gedaan. Ook trachtte de nieuwe voorzitter de ABBA van hun besluit af te brengen, doch zij bleef op haar standpunt staan. Het voorstel van de penningmeester R. Lopez Henriquez om een jaarlijkse contributie van ƒ 15.— per jaar vast te stellen, werd met algemene stemmen aangenomen. Verandering van de statuten zal het eerste werk van het nieuwe bestuur zijn, zoals ook uit de rondvraag bleek. Er zal reeds Woensdagavond 12 November een bestuursvergadering plaats hebben.

ESFERA VERANDERDE IN LUCKY STRIKE

La Esfera ontving voor haar spelers nieuwe kleding van de firma Mario S. Arends, nadat zij haar naam had veranderd in Lucky Strike.

PROFESSOR MARIANO PICOS SALAS OP ARUBA VERWACHT

Omstreeks 10 December wordt op Aruba verwacht uit Caracas Professor Mariano Picos Salas, die hier zal spreken over de Latijns Amerikaanse Cultuur.

FAILLISSEMENT AANGEVRAAGD

Vrijdagmorgen is door de HBU en de Arubà Commercial Bank een verzoek tot faillietverklaring ingediend tegen Viana. Dezelfde dag werd door Viana surseance van betaling aangevraagd. Tot voorlopige bewindvoerders werden benoemd de heren Cohen en Mr Egon Baiz, advocaat op Curaçao. Zaterdagmorgen werden door beide voornoemde banken revindicatoir beslag gelegd op de Tipografia Excelsior, American Trading Co., Viana Bottling Co. en Viana Auto Supply & Trading Co. en werden al deze zaken gesloten. Dit beslag werd gelegd naar aanleiding van een notariele akte verleden op 30 Juni 1952, waarbij Viana al de voormelde zaken aan de beide banken in eigendom heeft overgedragen.

PRINS BERNHARD IN ECUADOR

Quito — Z.K.H. Prins Bernhard der Nederlanden is gisteren in Quito aangekomen met de KLM-machine na een tocht van drie uur. Hij werd met militaire eer ontvangen en een muziekcorps speelde het „Wilhelmus" en het volkslied van Ecuador.

Z.K.H. had Maandag reeds een onderhoud met de president van Ecuador, Dr Jose Ibarra, over de betrekkingen tussen Nederland en Ecuador.

Bij zijn aankomst in Quito werd de Prins ontvangen door een menigte van duizenden belangstellenden, die uren hadden gewacht. De dagbladen hadden reeds veel over Z.K.H. geschreven en gingen daarmede voort.

De Prins bezocht de Hogeschool te Quito. Maandagavond bood de president op het ministerie van buitenlandse zaken een banket aan en verleende Z.K.H. bij die gelegenheid het grootkruis van de orde „Del Mérito ex Ecuador".

Vandaag bezocht Prins Bernhard de Hacienda Chillojijon, welke eigendom is van Don Manuel Caamano y Flores.

Langs deze weg betuig ik mijn oprechte dank aan Dr J. S. de Windt, Zusters van St. Elisabeth's gasthuis en speciaal aan Zuster Rudoepha en Sylvia voor de goede zorgen, welke ertoe bijgedragen heben, dat ik weer genezen ben.

Aruba 6 Nov. 1952. PETRA TOPPENBERG

AANKONDIGING.

DE RAAD VAN APPEL.

heeft bij diens beschikking van 30 October 1952 op de praktizijn J. W. I. M. Swane de maatregel van schorsing in de uitoefening van de praktijk voor de duur van tien maanden toegepast, deze tijd gerekend te zijn ingegaan op 26 April 1952;

bepalende dat de geschorste gedurende de schorsing niet als praktizijn zal mogen optreden en die naam ter aanduiding van zijn beroep niet zal mogen voeren;

besluitende tot openbaarmaking van deze beslissing door plaatsing daarvan in de Curaçaosche Courant, de Beurs- en Nieuwsberichten, de Amigoe di Curaçao, en de Arubaanse Courant.

De Raad van Appèl voornoemd.

De val van Sint Eustatius

II

Het ligt voor de hand dat na de bloei van St Eustatius ook enige aandacht dient gewijd te worden aan zijn val. Enige citaten uit het vroeger gemelde boek van Cornelius De Jong stellen ons in staat hiervan een duidelijk begrip te krijgen. Op blz. 169, in zijn elfde brief, zegt hij:

„Wij zijn weder van St Kitts. naar herwaarts gezeild; een reisje hetwelk wij in dezelfde achtermiddag aflegden (er staat eigenlijk „aflagen"; men keek in die tijd niet zo nauw), aangezien deze eilanden St Christoffel en St Eustatius in het gezicht van elkander, op niet meer dan vier mijlen van vijftien in een graad, verwijderd liggen. Op de zelfde avond van onze aankomst alhier kwam ook 's lands oorlogsfregat Mars, met zes en dertig stukken en 230 man gewapend, onder bevel van de kapitein van Bijland, hier binnen, dewelke regelrecht uit Texel komende, ons wederom brieven van vrienden en vaderlands nieuws heeft aangebracht";

Dan vervolgt hij in de dertiende brief op blz. 193:

„Hier ter rede vonden wij onder de menigvuldig gemaakte prijzen de Admiraal Rodney op het schip Zandwicht, met nog twee admiraalschepen, alle driedekkers of bodems met drie lagen geschut boven elkander, twaalf andere schepen van linie en vijf fregatten. Met deze macht heeft hij dit weerloos eiland genomen. Ons fregat Mars van 36 stukken, onder bevel van de kapitein Graaf van Bijland, heeft zich mede, zoals natuurlijk is, moeten overgeven, na evenwel, volgens een onderlinge overeenkomst, zijn laag te hebben afgeschoten. Onder of met Rodney kommandeert de generaal Vaughan, welke laatste gezegd heeft, zo kwalijk wegens de sterkte van het eiland onderricht geweest te zijn, dat hij vreesde een hevige wederstand te zullen ontmoeten. De brief door deze beide bevelhebbers aan de Gouverneur ter opeising gezonden, was van de volgende inhoud:,

Zandwich op de rede van St Eustatius de derde Februari 1781.

Wij hoofdofficieren, Kommandanten en Chefs van Zijner Brittannische Majesteits vloot en leger in de Westindie, doen aan U in Zijn koninklijke naam afvorderen een dadelijke overgave van het eiland St Eustatius met deszelfs afhankelijkheid en alle dingen daartoe behorende. Wij geven U een uur na het ontvangen van deze boodschap tot beraad. Indien enige tegenstand gedaan wordt, moet gij de gevolgen afwachten.

Aan Zijne Excellentie de Gouverneur van St Eustatius.

(was getekend) George Bridges Rodney John Vaughan.

De Gouverneur, deze brief door een kapitein van de Infanterie, die met een parlementaire vlag aan de wal kwam, ontvangen hebbende, was, gelijk men natuurlijk verwachten kon, over deze onverwachte boodschap zer ontsteld. Een boodschap te meer onvoorzien, daar men niets van de uitgebroken oorlog wist en de laatste tijdingen uit het vaderland geruststellend geweest zijn. In der haast riep hij enige heren van zijn Raad tot zich en wel bevroedende dat er tegen een zodanige macht niets te doen was, schreef hij het navolgende antwoord:

— De Gouverneur De Graaf, het niet in zijn vermogen hebbende om enige wederstand te bieden aan de Britse machten, welke het eiland St Eustatius hebben ingesloten, geeft hetzelve met al deszelfs afhankelijkheid over aan de Heren Georges Bridges Rodney en de Generaal John Vaughan, als kennende de eer en menslievendheid van deze twee Commandanten en Chefs. De Gouverneur beveelt de plaats en derzelver inwoners aan hunne goedertierendheid en genade.

St. Eustatius de 3de Februari 1781.

(was getekend)
Johannes De Graaf
Olive Oyen
Jacobus Seys
Hendk Pandt.

Aldus verloor de W.I. Compagnie dit rijke eiland, waarin haar voornaamste schat bestond. Mag en moet men zich nu niet beklagen over de zorgeloosheid onzer landgenoten?"

— De Engelsen zetten daarop onmiddellijk 1500 man aan land. Daar St Eustatius toen ter tijd het hoofdeiland was van onze Bovenwindse Eilanden, werd het als van zelf sprekend beschouwd, dat hiermede ook St Maarten en Saba onder Engelse macht kwamen.

Nog weken lang liet Rodney de Nederlandse vlag wapperen van alle forten en soms ook van de oorlogsschepen, waardoor vele schepen in de buurt, die nog niets van de oorlog afwisten, in de val liepen, wat natuurlijk vaak genoeg gelukte. De Jong verhaalt iets verder, dat er wel zeventig **Amerikaanse schepen ingevlogen zijn.**

In zijn 17de brief zegt hij nog (blz. 242): „Ik bezoek dan nu weder mijn ongelukkige vrienden op St Eustatius. Rodney en de zijnen hebben barbaars gehandeld; alles is hun ontnomen, de pakhuizen met de rijkdommen welke dezelve bevatten, verkocht en vele mensen zijn genoodzaakt geworden het eiland te moeten verlaten, of om maar het rechte woord te noemen, gebannen, waarvan alleen die weinigen uitgezonderd zijn, welke getrouwheid aan de Koning van Groot Brittannië hebben willen zweren. Een aantal afkondigingen of proclamatiën sedert mijn laatst vertrek uitgekomen en welke ik hier in rang laat volgen, zullen u beter dan ik zulks zou kunnen melden, in staat stellen om een handelwijze te beoordelen, die wel geen dadelijke plundering, doch mijns inziens te recht een langzame en volkomen uitzuiging der inwoners kan genoemd worden".

We zullen onze lezers de lange reeks van hatelijke proclamaties besparen, doch geven slechts weer wat De Jong op blz. 258 als een korte samenvatting van zijn gevoelens neerschrijft: „Ik zwijg van de verdere tyrannieën hier gepleegd en waarmede dit weleer welvarend eiland is uitgeplunderd. De schatten welke Rodney, Vaughan en Cockburn op een onrechtmatige en tegen de rechten des oorlogs onder beschaafde volken strijdende wijze naar zich getrokken hebben, zijn zeer aanmerkelijk en hebben aan velen brave vaderlanders gevoelige slagen toegebracht."

St Eustatius is deze grondige en systematische uitmergeling nooit te boven gekomen.

M. D. Latour O.P.

Christus wordt weer gekruisigd

door Niko Kazantzakis

Uitgave: De Fontein. Utrecht.

Deze roman is primitief en sterk. Hij is primitief en onbeholpen. Deze twee kwalificaties, tegenstrijdig als ze in normale omstandigheden zijn, vullen elkaar aan in dit boek dat een primitieve creatie is. Ja zelfs is het een de oorzaak van het ander wordt aan de kracht niet slechts geen afbreuk gedaan door de onbeholpenheid, maar wordt deze er zelfs door geaccentueerd.

De roman, die speelt in een der plooien van het Pontisch gebergte in Anatolie, is allegorisch van strekking: onder de Griekse mierenmensen die daar krioelen onder het juk van de Turkse overheersing gaat een man vrijwillig de dood in om zijn volk te redden. Hij herspeelt voor de zoveelste maal het drama, dat in Christus zijn prototype vond, en dat eeuwig herspeeld zal moeten blijven, wijl het leven nu eenmaal in evenwicht moet zijn: een evenwicht tussen goed en kwaad. Een evenwicht dat gezien de wereldwijde extensie van het kwaad niet bereikt kan worden, tenzij door de uiterste intensificering van het goede in het vrijwillige offer des levens.

Niko Kazantzakis is een schrijver met rijke levenservaring. Kretenser van geboorte, was hij reeds na de eerste wereldoorlog directeur van het Griekse Ministerie van Sociale Zaken; hij trad op als leider van een commissie, die tot taak had de Griekse vluchtelingen uit de Kaukasus en uit Zuid-Rusland naar hun vaderland terug te brengen. Op deze wijze redde hij ongeveer **150.000 landgenoten van de hongerdood.**

Eerst op latere leeftijd kwam hij tot het schrijven van romans. Hij was getuige van de burgeroorlog, van verwoestingen en ellende, en ongetwijfeld werd hij mede hierdoor geïnspireerd tot het schrijven van het modderne epos, dat thans in Nederlandse vertaling voor U ligt.

Het verhaal speelt in een dorpje, onder Turks protectoraat aan de Westkant van Klein Azië, omstreeks 1922. De mensen leven hier rustig. Overdag werken de mannen in hun wijngaarden en 's avonds komen ze tezamen in de herberg, drinken er hun wijn en roken hun waterpijp. De rijken hebben slechts één wens: alles te behouden wat ze bezitten en zo mogelijk nog meer rijkdommen te vergaren. De armen hebben zich reeds lang met hun lot verzoend. Eenmaal in iedere zeven jaar wordt de eentonigheid van het leven onderbroken: dan wordt er een passiespel opgevoerd. Een jaar tevoren worden de rollen verdeeld. Zo ook wanneer het verhaal begint. Het gemakkelijkste is de keuze van de slechten: Panayotaros zal Judas vertolken en een Maria Magdalena is er in ieder dorp wel te vinden.

De Christus-figuur zal vertolkt worden door Manolios, een jonge schaapherder. Wanneer de spelers zijn aangewezen, brengt een gebeurtenis het dorp in beroering. Een groot aantal vluchtelingen, door de Turken verdreven, komt in het dorpje en vraagt om een stuk grond om zich weer ergens te kunnen vestigen. Doch de rijke priester Grigoris wijst hen af, zodat de hongerige, van huis en haard verdreven zwervenden, noodgedwongen de bergen intrekken en zich vestigen in de grotten, waar eens de eerste christenen hebben geleefd.

Niko Kazantzakis toont ons hoe diep de mens kan zinken, maar hij slaagt er ook in het waarlijk menselijke te openbaren. De hoofdrolspelers hebben zich reeds met hun rol vereenzelvigd. Het passiespel wordt werkelijkheid. Christus en Zijn apostelen scharen zich aan de zijde van de vervolgden en plaatsen zich tegenover hun dorpsgenoten. Wanneer de vluchtelingen een hunner der hoofdrolspelers geschonken stuk grond in bezit willen nemen, wordt hun dit door de dorpelingen, opgestookt door de Pope, belet. **De strijd is ontbrand.** Aanvankelijk lijkt het alsof de vluchtelingen zullen overwinnen, doch de Turkse machthebber, aangestookt door de Pope, levert Manolios, de „Christusspeler", aan de dorpelingen uit. Het martelaarschap is een feit geworden.

Deze roman is allegorisch van strekking, maar het strekt de schrijver tot niet geringe verdienste, dat de allegorie zijn **creatie niet beheerst.** Drijfveer is en blijft zijn poetische intuitie, die op de allereerste plaats het menselijk leven ontleedt dat daar krioelt in de vergeten uithoek der aarde, in de plooien van het Pontisch gebergte. Slechts het leven doorschouwende ziet hij de gelijkenis in het diepste perspectief d.i. op de plaats waar ze thuis hoort.

Slechts in de laatste hoofdstukken, die naar onze mening ook de zwakste zijn breekt de allegorie onbeheerster naar de oppervlakte, doch dit is dan ook in een phase waarin dit met de minste schade en dus ook het minst hinderlijk gebeurt.

Poetische intuitie en een groot natuurlijk creatief vermogen, zeggen wij, zijn de wortels van dit uitzonderlijk goed verhaal: veel meer dan geacheveerde schrijvers techniek en aangeleerde themabehandeling. Daardoor is het boek primitief. Een primitief boek over mensen, die primitief zijn in de zin van: met de grond vergroeid, waaraan zij hun gewassen ontwortelen. Doch het is een primitiviteit, waarvan, zoals wij reeds opmerkten, de onbeholpenheid de beeldende kracht slechts verhoogt, zodat men zich al lezende meer en meer bewust wordt een waarlijk monumentaal boek onder de ogen te hebben.

Dat is de verrassing die een boek ons geven kan. We lezen er velen, vaak van schrijvers wier faam hun bladzijden vooruit gevlogen is. We lezen ze, we appreciëren ze soms, maar ze „doen ons niets" in de wezenschokkende zin van dat woord. Totdat we een kaft openen, waarop zulk een nietszeggende naam als Kazantzakis staat, en alle onbekendheid ten spijt.. dat is het! Dat is de taal, die van hart tot hart gaat. Dat is de herschaping van het leven, zo echt, dat wij het als het onze herschaping van het leven, zo die ons in elk opzicht van het mensenleven in Anatolie scheidt.

„Christus wordt weer gekruisigd" en het leven stroomt verder: dat leven van te veel kwaad en te weinig goed. Het stroomt verder, alsof er nimmer een Christus gekruisigd werd.

Deze roman graaft diep, tot op de botten van het leven.

Album versjes.— Uitg. C.B. van Goor & Zonen — den Haag. —

David Tomkins liet een aardig werkje het licht zien, n.l. „Album versjes", een serie kleine versjes welke in het poëzie album het heel aardig doen.

Zij die de uitnodiging ontvangen eens een „versje" te schrijven op de bekende met mooie bloemen manden en poppen kopjes gedecoreerde pagina's van het poezië-album, kunnen wellicht inspiratie opdoen uit dit voortreffelijk werkje.

SPORT

RIFBEZOEK

In de afgelopen week bezochten 1378 zwemlustigen het Rifzwembad.

KSC UITSLAGEN

De uitslagen van de gespeelde voetbalwedstrijden in het kader van het KSC-KO-tournooi luiden als volgt: SOA — San José 3—2, Sta Rosa — Surprise werd bij default gewonnen door Sta Rosa.

AGENDA

WEST-END: „Bannerline" 19 en 21 uur.

CINELANDIA: „El derecho de nacer" 19 uur en „Beau Geste" 21 uur.

ROXY: „No highway in the sky" 19 en 21 uur.

APOTHEKEN: De weekdiensten der Apotheken worden waargenomen door: **Botica Excelsior, Heerenstraat 4, tel. 2004 en Botica Americana, Bredestraat 159 (O.), tel. 3636.**

WIT- GELE KRUIS: De nacht- en Zondagdienst der verpleegsters worden waargenomen door: Zuster Mestrom, Niewindtstraat 22A, tel. 3773.

Voor Kantooruren: 8 — [illegible] en 15 — 18 uur: bellen Marktstraat 1, tel. 1836.

Buiten kantooruren: voor spoed: 3773

SCHEEPSREPARATIE C.P.N.: Wachtdienst hr. O. de Korte, van 7 uur — 15 uur, tel. 1758.

OPENSTELLING TELEGRAAFKANTOREN:
Kantoor Handelskade 6, werkdagen van 07.00 — 19.00 uur.
Kantoor Hato: werkdagen van 07.00 — 19.00.
Kantoor Wilhelminaplein (CWZ-gebouw) dagelijks dag en nacht

CUROM

Dinsdag: 17.30 Voor kleine kinderen in het Nederlands; 17.50 Gramofoonplaten; 18.05 Cumpleanos Feliz; 18.15 Dinermuziek; 18.45 Nieuws; 19.00 Uitzending in het Papiament; 19.30 Wat de handel biedt; 20.30 „Boeken vragen uw aandacht"; 20.45 Concertreeks; 21.15 Swing, sweet en jazz; 21.45 Nieuws; 21.50 Kalender; 22.00 Dansmuziek; 22.30 Sluiting.

P.C.J.

Dinsdag: 19.00 Nieuws; 19.14 N[...] naal; 19.21 Wapenstilstandsdag; [...] quiem van Verdi; 19.55 Het werk [...] enigde Naties; 20.05 **West-Indisch[...]** met o.m. de maandelijkse aardol[...] 20.35 Persoverzicht; 20.42 Musicor[...] Avondgebed: Pater I. Mijnsbergen [...] 20.58 Sluiting.

AVROS.

Dinsdag: 17.00 Advertenties; 17[...] Kinderen; 17.25 Reclame; 17.40 V[...] op de Antillen; 18.00 Klassiek p[...] 18.40 Nieuws; 19.00 Hawaian Ork[...] Over onze dieren; 19.40 Klassiek[...] line Muziek; 20.00 Advertenties; [...] dio Volks Universiteit; 20.55 N[...] Sluiting.

EMMASTAD

Telegram Afdeling:
Kantoor open: 05.30 — 01.30 uur, [...]
B. J. Lubbers, 01.30 — 05.30 uur, [...]

Personeel Afdeling:
Dinsdag, 11 Nov. 12.00 uur tot Zaterdag, 15 Nov. 12.00 uur M. B. St. Michielweg 22 JD, tel. 4304; b[...] dere inl. tel. 2400.

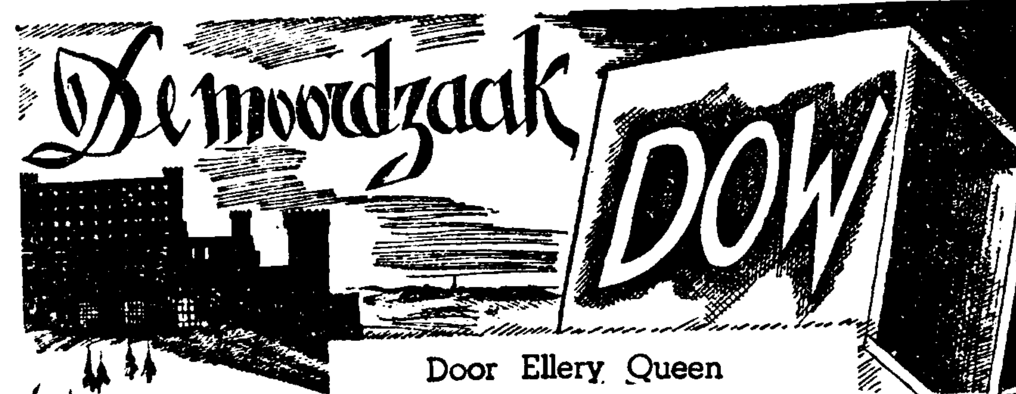
Materialen Afdeling: P. Berends, 2, JD, tel. 4320.

C.S.M.

Rederij: G. de Rooy, tel. 2076.
Scheepsagentschap: 08.00 — 2[...] kantoor, tel. 2458—2551; 18.00 — [...] G. H. van Leeuwen, tel. 2099; 23.00[...]

Dok Afdeling:
Van 16.30 — 1.00 uur tel. 22[...] 1.00 — 7.30 uur W. v.d. Heydt, tel. [...]

Bioscoop: Asiento: Dinsdag: „Ven[...]



Door Ellery Queen

Mijnheer Muira, op van zenuwen en spanning klampte zich aan een bewaker vast. En wat de anderen betrof: de drie getuigen van het hof, de twaalf andere getuigen, waaronder Edward Clay, de beide gevangenisdokters, de beul, met de hand reeds aan de schakelaar, ze zaten of stonden er omheen als beelden van steen.

„Directeur, de terechtstelling gaat niet door," verklaarde Bruno en als was dit een sein, schenen alle versteende acteurs van dit schouwspel plotseling tot het leven weer te keren. Aäron Dow sloeg de ogen op. De vier mannen bij de electrische stoel kropen overeind en keken naar de directeur. Deze, met glazige ogen, keek beurtelings op zijn horloge en naar de gouverneur. Daarna stotterde hij:

„Ja, maar eh.... eh...."

Drury Lane viel hem in de rede.

„Directeur, Aäron Dow is onschuldig. We hebben nieuwe getuigenverklaringen, die hem volkomen ontlasten."

Onder gewone omstandigheden zou de veroordeelde, na het afgelasten van de executie, onmiddellijk naar zijn cel zijn teruggebracht. Men zou zich met een paar woorden tot de getuigen en andere aanwezigen verontschuldigen en daarmee uit. Nu ging het heel anders. Men had alles van te voren nauwkeurig geregeld. De onthulling van het geheim zou in de dodenkamer geschieden. Wellicht zou directeur Magnus hiertegen geprotesteerd hebben, als het vierkante, vastberaden gezicht van de gouverneur hem niet zo met ontzag vervuld had.

Drury Lane, doodbedaard, als een geroutineerd spreker, die een lezing gaat houden, nam zijn plaats in naast de electrische stoel, vlak bij Dow, die, ontrukt aan de omhelzende armen van de dood, over zijn gehele lichaam schokte. De detective sprak. Men hoorde ieders ademhaling in de stilte. Snel, maar met duidelijke woorden zette hij zijn theorie uiteen, veel korter en duidelijker, dan ik het ooit had kunnen doen.

„En zo," aldus besloot hij zijn relaas, „werd het mij duidelijk, dat de moordenaar gebruik makend van de linkerhand, opzettelijk de bedoeling had de verdenking op de schouders van Dow te schuiven. Met duivelse list belastte hij Dow met een misdaad, die deze nooit heeft bedreven.. En nu.... attentie, mijne heren. Om de verdenking op Dow te kunnen werpen, wát moest de moordenaar **weten** van Dow? Drie dingen, mijne heren. Ten eerste: hij moest er van op de hoogte zijn, dat Dow het gebruik van zijn rechterarm had verloren, nadat hij in de gevangenis werd opgenomen en dat hij nu nog slechts over zijn linkerarm beschikte....

Ten tweede: dat Dow van plan was op de avond van de moord een bezoek te brengen aan Joel Falker, en dus moest hij ook bekend zijn met het feit dat Aäron Dow die dag uit de gevangenis zou worden ontslagen.

Ten derde: dat er een aanvaardbare reden zou bestaan, waarom Dow Joel Falker als slachtoffer koos....

Laten wij deze punten achtereenvolgens aan een nadere beschouwing onderwerpen," aldus vervolgde Drury Lane zijn betoog. „Wie kon weten, dat Aäron Dow tijdens zijn verblijf in de Algonbury-gevangenis het gebruik van de rechterarm had verloren? Directeur Magnus heeft ons medegedeeld, dat de man in twaalf jaar tijds geen brieven of bezoekers heeft ontvangen. Ook heeft hij, althans langs normale weg, geen brieven verzonden. Wij weten alleen dat Dow, door middel van Tabb, de assistent-bibliothecaris van de gevangenis, slechts één enkele brief heeft verzonden: de dreigbrief aan Joel Falker, en we weten ook, wat er in dat briefje stond. Geen woord over de verlamde rechterarm. Vervolgens is het ons bekend, dat Dow de gevangenis nooit heeft verlaten van de dag af dat hij tien jaar geleden het gebruik van zijn rechterarm verloor, tot op de dag, waarop hij op vrije voeten **werd gesteld**. Hij had geen familie, geen vrienden en hij heeft slechts één persoon uit de buitenwereld gezien: die hij van vroeger kende: ik bedoel hiermee Joel Falker zelf, bij diens bezoek aan de timmerwinkel van de gevangenis: een ontmoeting waarbij Dow Joel Falker heeft herkend. Het is nauwelijks waarschijnlijk dat Falker, in een zaal met een groot aantal gevangenen, Dow opgemerkt zal hebben. En zeker heeft hij in die enkele ogenblikken niet kunnen opmerken, dat er iets mankeerde aan de rechterarm van die ene man."

Mijnheer Lane glimlachte even. „Met andere woorden, ik had alle reden aan te nemen, dat de enige man, op de hoogte met de toestand van Dow, **op enigerlei wijze met de gevangenis bekend moest zijn:** een ambtenaar, bewaker ofwel een burger, die geregeld met de gevangenis in aanraking komt."

Je kon de stilte in de dodenkamer haast snijden. Deze dingen had ik ook gedacht, niet zo scherp belijnd misschien, maar toch: ik wist wat er nu zou komen. De aanwezigen zaten er bij of hun voeten wortel hadden geschoten in het cement van de vloer.

„Er is nog een andere verklaring mogelijk," vervolgde Drury Lane, „namelijk dat de man, die Dow de schuld in de schoenen wou schuiven, in de gevangenis een medeplichtige had, van wie hij de nodige inlichtingen had ontvangen. Eén van de beide veronderstellingen is de juiste. Maar welke? Ik zal u aantonen, heren, dat de eerste veronderstelling het sterkste is. Let op.

Er lagen vijf verzegelde enveloppen op de schrijftafel van Joel Falker, toen hij werd neergestoken. Eén van deze brieven vertoonde een opvallende eigenaardigheid, waarmee wij nu niet op de hoogte zouden zijn, ware het niet, dat juffrouw Thumm mij in een opvallend nauwkeurige uiteenzetting daarvan op de hoogte had gesteld. Op de envelop namelijk was een indruk zichtbaar van een paperclip, zo'n papierknijpertje, u kent die wel. Neen, het was niet één indruk. Het waren er twee, want er bevond zich een duidelijke indruk van de paperclip aan iedere zijde van de voorkant van de envelop, dus de ene links, de andere rechts. Maar mijne heren, ik vraag u, hoe kan hetzelfde papierknijpertje twee indrukken maken op geheel verschillende uiteinden van dezelfde oppervlakte van een envelop?"

Ik hoorde ergens een diepe piepende zucht. De detective deed al sprekend een stap naar voren, zodat zij gestalte het onbeweeglijke lichaam van Dow, die nog altijd in de electrische stoel zat, geheel verborg.

„Mijne heren, ik zal u duidelijk maken hoe dat mogelijk was. Michel Deans, de toenmalige secretaris van de heer Falker, had met eigen ogen gezien, hoe zijn patroon de brief in de envelop deed en deze daarna haastig sloot. De ervaring nu leert ons, dat als men bij het dichtplakken stevig op de envelop drukt, de vorm van een ingesloten paperclip duidelijk zichtbaar wordt. Maar, zoals ik reeds zei: er waren twee indrukken duidelijk zichtbaar geworden. Daarvoor is slechts één verklaring mogelijk." Hij zweeg even, maar vervolgde, na een korte adempauze: „Iemand heeft de envelop weer geopend, de brief er uitgenomen, hem gelezen, en er daarna weer ingestopt. Vervolgens heeft hij de envelop gesloten, zonder er rekening mee te houden, dat het papierknijpertje zich nu aan de andere kant van de envelop bevond, waar dit natuurlijk een nieuwe indruk veroorzaakte.

Welnu, heren: **wie** kan die envelop geopend en gesloten hebben? Twee mogelijkheden zijn er slechts. Of de heer Falker deed het zelf, ofwel de man heeft het gedaan, die, op het tijdstip van de moord, werd waargenomen door Michel Deans, bij het binnentreden en het verlate[n van] het huis, dezelfde man d[ie] de moord moet hebben be[gaan] en de brief in de haard he[eft ver]brand.

Heeft Falker zelf de bri[ef mis]schien geopend? Theoretis[ch is] dat natuurlijk heel goed m[ogelijk,] ik geef het toe. Maar waar[om zou] hij het gedaan hebben? O[m een] correctie aan te brengen? [Dan] er was geen correctie [aange]bracht: de inhoud van de b[rief] stemde volkomen overeen [met de] doorslagen, die we hebben g[evon]den. Om nog eens over te [lezen] wat hij gedicteerd had? On[s] doorslagen lagen immers o[p de] schrijftafel bij de hand.

Bovendien, als de heer [Fal]ker die brief had willen o[penen] zou hij de envelop gewoon [hebben open]gesneden hebben en late[r een] nieuwe envelop hebben g[ebruikt] ven, temeer waar hij teg[en Mi]chel Deans had gezegd, [dat de] brieven pas de volgende o[chtend] gepost behoefden te worde[n. De] twee indrukken op de e[nvelop] leveren ons echter het [bewijs] dat er geen nieuwe e[nvelop] werd gebruikt.

Hoe is het dan gebeurd? Naast de schrijftafel sto[nd een] electrische koffiefilter. De[ze was] nog warm na de moord. Ik [denk] dus aan dat de brief ge[opend] werd met behulp van hete [stoom.] Kan het zijn, dat Falke[r zijn] eigen brief met behulp [van] stoom geopend? Dit zou immers o[nzin] heid zijn?"